

FMRPC

federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

I JORNADES INSTITUT ESCOLA 21-10-2017

QÜESTIONS PER AL DEBAT SOBRE L'INSTITUT ESCOLA

Extretes de la I Jornada de treball realitzada a Mataró

Grup comunitat educativa i treball en xarxa.

Preguntes de partida que s'han fet.

- Com implicar tota la comunitat educativa?
- Quines son les barreres professionals del model?
- Mentre no tinguem IE necessitem millorar la coordinació entre centres del mateix entorn, És imprescindible la coordinació pedagògica.
- Per començar qualsevol model cal millorar el treball en xarxa. (coordinació en tots els aspectes, projectes pedagògics i seguiment de l'alumne)
- S'ha parlat que un element per a l'aplicació dels IE és la voluntat dels centres (professorat, direcció...) però no sempre els centres son conscients de les necessitats més enllà del propi centre (la visió més global del territori) Així doncs: Quina hauria de ser la ruta a seguir per detectar les necessitats i finalment implementar el model d'IE? Quina és la legislació i procediment establert per implementar l'IE?
- Podem fer IE per tothom o només per una part de la població?
- La coordinació de centre al territori, hauria de ser únicament d'escoles públiques?

El grup es va centrar sobretot en la implicació de tota la comunitat educativa.

Procés de reflexió i aportacions:

- Cal evidenciar els beneficis que té el fet de participar i implicar-se, per poder trobar-li el sentit a fer-ho.
- Per poder afavorir la implicació de tota la comunitat, tant dels alumnes com les famílies i altres agents, cal incorporar dinàmiques més democràtiques als centres,
- Cal generar diferents nivells de participació i dinàmiques que afavoreixen la implicació de tothom encara que sigui en major o menor grau.
- Les 3 aportacions anteriors considerem que no son exclusives del model IE, així doncs hem retornat la reflexió amb forma de pregunta per a poder aprofundir en les properes sessions. **El Model IE és un model que afavoreix la implicació de tota la comunitat educativa? Perquè?**
- Contestant a aquesta pregunta hem fet un primer intent de resposta i hem dit que creiem que pot afavorir sobretot en el cas de processos de transició entre primària i secundària pel que fa al funcionament de les AMPA, facilitaria que les AMPA no s'afeblissin tant del pas a primària i secundària (tenint present també, que el fet de que les relacions amb els fills a secundària canvien, és un factor pel que fa de la menor implicació de les famílies)

FMRPC

federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

Grup model pedagògic

Preguntes de partida que s'han fet.

- Com pots desdibuixar els representants de primària i els de secundària per tal de fer certa continuïtat entre etapes. Donat que si es diferencia molt seguirem amb el mateix model. Intentar cercar un model pedagògic únic.
- Manquen temps i recursos per tirar-ho endavant. Caldrà treballar les 37.5h al centre?
- Es pot fer formació universitària que et permeti poder moure't entre primària i secundària? Possibilitat de cos únic.
- Tots els models d'institut escola són vàlids? Quants n'hi ha? Com estan organitzats?
- Com es contemplaria l'autonomia de centre en aquests casos?

El grup es va centrar sobretot en la no diferenciació d'etapes i carreres professionals.

Procés de reflexió i aportacions:

- Existeixen diferents models de fusió entre escola-institut.
- Preservar el model d'institut escola: "com més petita millor".
- Caldria pensar també en un **cos únic de professorat** per tal que hi hagi una cultura comuna.
- Cal observar altres experiències i veure com s'ha fet.
- **Cal poder moure's fàcilment entre les diferents etapes.**
- Cal recordar que la carrera d'educació ha d'anar orientada a formar per tal de poder establir mestres per a totes les etapes (Pacte nacional d'educació)
- La clau radica en crear persones i no veure'ls com a alumnes, sinó com a persones.
- **Els instituts escola han de tenir un màxim de 2 línies.**
- És imprescindible que a nivell pedagògic hi hagi els espais adequats: un sol edifici, no dos aïllats.
- A partir de les 16 què? Cal un replantejament curricular.
- Cal que es treballin temes de convivència.

FMRPC

federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

Grup organització

Preguntes de partida que s'han fet.

- Quines serien les possibilitats d'agrupació dels instituts escola?
- Quines serien les diferents franges d'edat?
- Com es realitzaria la distinció d'uns mestres i d'altres i, si més no, caldria?
- Com es podria passar de ser mestre de primària a secundària i a la inversa?
- Caldria tenir un projecte educatiu comú? Com es materialitzaria a la pràctica?
- Com es realitzaria l'agrupació de docents? Trencant cicles?
- I l'agrupació dels alumnes?
- Es podria parlar d'un currículum cíclic en qual existeixi un tronc comú i hi pugui haver una reorganització?
- Etapes escolars: 0-6 / 3-18? 0-6/3-16/16-18? 0-3/3-16?
- Es podrien fer projectes territorials?

El grup es va centrar sobretot en els edificis i espais, els agrupaments i la diferenciació de carreres professionals pel que fa a la organització.

Procés de reflexió i aportacions:

- Cal plantejartambé la superació de la divisió entre FP i Batxillerat.
- El tronc comú – obligatorietatt hauria de continuar (no obligatori) amb una oferta fortament formativa però pràctica i molt diversa que pugui assumir tot l'alumnat.
- Cal tenir en compte les edificacions.
- Atenció a no excloure etapes.
- L'edifici no és tot, però realment té importància, quina?
- Plantejament de centres petits per a poder fer un bon seguiment de l'alumnat.

Grup política educativa

Preguntes de partida i reflexions que s'han fet.

- Preocupa l'aplicabilitat dels instituts-escola ja que no es té clar si la LEC contempla aquesta figura i de quina manera es podria anar implementant.
- Els canvis en la piràmide de població i en les pautes de natalitat poden ser un bon argument per defensar els I-E ja que es tractaria de centres amb certa flexibilitat alhora tant d'encabir puntes altes de natalitat com de baixades.
- Cal no perdre la memòria històrica: ja a principis dels 80 es parlava d'aquesta possibilitat, hereva de la 2a República.
- Si hi ha ciutats on els consorcis educatius ja estan implementant els I-E, caldria exportar les seves experiències. De fet la pregunta seria com és que altres llocs no?
- Una possible resposta a la pregunta anterior va relacionada amb l'aplicació de les lleis educatives, la seva redacció i qui aplica o ha aplicat en els darrers anys aquestes lleis: una generalització de l'aplicació de l'I-E amb el model actual seria difícil.
- Tot i que l'escola concertada té una llarga tradició d'escolarització 3-18, es posa en dubte que el model públic d'I-E hagi de ser l'exportació del model de la concertada. De fet amb les adscripcions de centres de primària a secundària pràcticament està assegurada aquesta continuïtat en el sistema educatiu català. De totes maneres aquestes adscripcions només són formals, amb poca coordinació entre les direccions de primària i secundària, amb poc lligam pel que fa als projectes educatius i per tant té poca cosa a veure amb la idea d'I-E. Sí que es considera important per anar cap al model integrat fortificar el concepte de zones educatives i que s'ajudi des de la planificació que es fa des d'inspecció, des de serveis territorials i des del Departament d'Ensenyament.
- Es fa una crítica a la falta de continuïtat del model educatiu ja que en el cas català els interessos partidistes i l'aplicació de la llei segons qui ha governat ha impedit el manteniment d'un model que duri, que pugui ser avaluat i que se'n treguin conclusions de la seva efectivitat, no només en termes acadèmics (que també), sinó des dels objectius que s'haurien de cercar: cohesió social, equitat, solidaritat, convivència... Es valora positivament el Pacte Nacional per l'educació, que va ser àmpliament consensuat pels agents educatius i socials i que va permetre la tramitació de la LEC, però que per interessos partidistes i lectures ideològiques cada govern que ha entrat els darrers anys des de l'aprovació de la llei ha marcat perfil impedit una certa continuïtat. Caldria doncs revisar o iniciar un nou Pacte Nacional per l'educació a Catalunya, amb un interès concret pels I-E.

El grup es va centrar sobretot en la referència històrica i de la LEC per establir marcs legals.

Procés de reflexió i aportacions:

- Els buits legals i si més no el desconeixement que se'n té, la falta de consens polític en el manteniment de polítiques educatives consensuades, l'enfocament ideològic i sovint partidista de cada govern que hi ha hagut a Catalunya en els darrers anys des de l'aplicació de la LEC i altres factors han provocat la falta de continuïtat d'una política que aposti clarament per una escola pública de qualitat, i en aquest sentit el projecte d'I-E en queda afectat, ja que es tracta d'un model que necessita d'un impuls clar per part de l'administració educativa.
- Cal alhora una coordinació entre la Generalitat, els serveis territorials, les administracions locals i els agents educatius que conformen la comunitat educativa. Només amb aquesta voluntat d'escolta mútua i la detecció de necessitats per part del territori, sempre i quan el context convidi a la implementació del model d'I-E, podrà ser possible.
- Des d'un punt de vista pràctic valorem que el projecte d'I-E podria ajudar a resoldre i si més no a atenuar alguns dels problemes amb els quals es troba l'escola catalana:
 - Canvis demogràfics: el model d'I-E és més flexible i permet atendre puntes i baixades de natalitat.
 - Tot i que el model d'I-E no només és útil per ajudar en zones social i econòmicament deprimides, queda clar que aquest model és òptim per incrementar la cohesió social de les zones on s'implementa.
 - La visió integral de l'alumnat (context d'equitat, de redistribució de recursos, orígens socioeconòmics diferents, participació de tota la comunitat educativa i de l'entorn, dimensió acadèmica,...) és perfectament assolible en un model escolar que permeti la continuïtat i l'arrelament en tota l'escolarització obligatòria. Això no exclou que aquesta dimensió integral també pot ser assolida en models educatius diferents.
- Actualment podem parlar que hi ha condicions tot i que no són òptimes, per la implementació gradual dels I-E:
 - Les zones educatives haurien de ser més treballades des dels diferents àmbits administratius per detectar necessitats i buscar la manera de resoldre-les. L'I-E pot ser una part de la solució si així es detecta en l'anàlisi de necessitats.
 - També les adscripcions de centres de primària a secundària cal aprofitar-les, però incrementant les coordinacions i fins i tot que existeixi una estructura director superior, que pot ser administrativa o educativa, per generar un projecte educatiu únic i de continuïtat entre les dues etapes educatives.
- La necessitat que en aquestes polítiques que tendeixin a projectes més integradors, consensuats i col·lectius es doni un pes específica a la innovació educativa i a la formació inicial i contínua del professorat que haurà d'encarar la implementació progressiva del nou model.

Mataró, 21 d'octubre de 2017

Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya